

EK 2008

1. Welke van de onderstaande talen is een officiële taal in Zwitserland?

a. Italiaans.

De drie andere talen die in Zwitserland als officiële landstaal gelden, zijn Duits, Frans en Reto-Romaans. 'Zwitsers' bestaat dus niet. Wel wordt het Duits dat men in Zwitserland spreekt Zwitsers-Duits genoemd; dit wijkt duidelijk af van het 'gewone' Duits.

<http://nl.wikipedia.org/wiki/Zwitserland>

Eindexamen

2. Waarom werd er zo veel geklaagd?

a. De teksten bevatten taalfouten.

Zowel de havo- als de vwo-versie van het examen Nederlands bevatte verschillende spelfouten: *trekke* in plaats van *trekken*, *menszijn* in plaats van *mens-zijn* en *welke verband* in plaats van *welk verband*. Daarnaast zou de vraagstelling te vaag zijn. Het is vrij normaal dat er zo veel klachten over het examen Nederlands bij het LAKS binnenkomen. Naast inhoudelijke problemen waren er ook organisatorische problemen: examens begonnen te laat of er waren te weinig computers.

<http://www.destentor.nl/special/examens/examens2008/3144984/Spelfouten-in-examen-Nederlands-havovwo.ece>

Praten met een middeleeuwer

3. Zouden wij nu met een middeleeuwer kunnen praten?

a. Ja, als je uit Vlaanderen komt.

Een gesprekje voeren met een zeventiende-eeuwer zou nog wel gaan, maar met een middeleeuwer is dat vrijwel onmogelijk. Het Middelnederlands werd sterk beïnvloed door het Vlaams en een gemiddelde West-Vlaming van vandaag zou dus veel verder 'terug kunnen praten' dan een Nederlander. Hij moet dan wel in dialect spreken.

<http://www.nrcnext.nl/projecten/nextquestion/article1081465.ece>
<http://nl.wikipedia.org/wiki/Middelnederlands>

Reanimatie

4. Welk van de volgende woorden uit ons dagelijks taalgebruik is GEEN leenwoord uit het Latijn?

d. Trauma.

Naast veel leenwoorden uit het Latijn kent het Nederlands ook veel woorden die het heeft ontleend aan het Grieks, zoals het woord *trauma*, dat 'wond' betekent. Het woord *agenda* stamt uit het Latijn en betekent vrij vertaald 'dingen die te doen zijn'. *Horror* is het Latijnse woord voor 'angst' en *kelder* komt van het Latijnse woord *cellarium*.

<http://www.planet.nl/planet/show/id=78873/contentid=924280/sc=76d898>

<http://nl.wikipedia.org/wiki/Leenwoord>

Spraak als carrièreremmer

5. Wat weten we nu dankzij het resultaat van dit onderzoek?

a. Mensen met een hoge stem hebben minder kans op een baan.

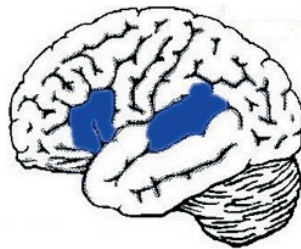
Dit is waarschijnlijk een beetje overdreven gesteld, maar voor haar onderzoek bootste de onderzoekster sollicitatiegesprekken na waarbij de kandidaten beoordeeld werden op hun bekwaamheid. En hieruit bleek dat hoe mannelijker het stemgeluid klonk, hoe competentere de kandidaat werd bevonden, nog ongeacht sekse en opleiding. Een man met een hoge stem wordt dus minder competent gevonden dan een man met een lage stem. Datzelfde geldt voor vrouwen met een hoge stem.

<http://www.dagbanen.nl/media-communicatie/718144/Kun-je-niet-normaal-praten.html>

Taalgebieden

6. Wat is hier aan de hand?

d. De patiënt heeft moeite met grammaticale woorden.

Eigenlijk zien we bij deze patiënt verschillende problemen: hij heeft moeite met het vinden van de juiste woorden ('de bed mooi' voor 'het bed opmaken' of 'het bed mooi opmaken'). Maar wat in dit fragmentje vooral opvalt, is het grammaticaal onjuiste *de bed* en het geheel ontbreken van (grammaticale) functiewoorden ('eh... kopje koffie... eh' voor iets als 'en dan drink ik een kopje koffie'); vanwege deze laatste verschijnselen spreekt men ook wel van telegramstijl of agrammatisme.

<http://www.kennislink.nl/web/show?id=168852>

De Wereld Draait Doorr

7. Wat is volgens het artikel het sterkste punt van Matthijs van Nieuwkerk?

c. Hij gebruikt vaak de tweede persoon.

Of eigenlijk maakt Van Nieuwkerk vaak gebruik van de *dwingende* tweede persoon: 'Jij kan voor de muziek uit lopen. Jij weet waar we over drie jaar naar willen kijken. Wat gaat het worden?' De geïnterviewde kan dan bijna onmogelijk antwoorden dat hij het niet weet. Verder gebruikt de presentator zowel populaire als chique woorden en uitdrukkingen als *d'accord* en *vanzelfsprekend* en spreekt hij zo veel mogelijk in hoofdzinnen. Het gevaar is dat wanneer al die succesvolle stijffiguren ongeveer vier keer per week voorbijkomen, het vroeg of laat clichés worden.

http://www.volkskrant.nl/multimedia/article538273.ece/Taaltrucs_van_een_tv-charmeur

Russisch woordfestival

8. Hoe zijn deze woorden in het Russisch terecht gekomen?

c. Via tsaar Peter de Grote, die zich erg in Nederland interesseerde.

Tsaar Peter de Grote wilde Rusland moderniseren en hervormen naar westers model. Om dat goed te kunnen doen, ondernam hij diverse reizen naar West-Europa. In 1697 bracht hem dat in Nederland waar hij zijn ogen en oren goed de kost gaf op verschillende scheepswerven. Zijn ervaringen in Nederland hebben ertoe geleid dat vele Russische scheepvaarttermen zijn ontleend aan het Nederlands, zoals *vlaggenstok*, *wimpel* en *stuurman*.

<http://www.sptimes.ru/story/26019>

http://nl.wikipedia.org/wiki/Russisch#Wisselwerking_met_het_Nederlands

Partners

De Praktijk

natuurwetenschappelijk onderwijs

Mede mogelijk dankzij

De Talenquiz is een initiatief van De Taalstudio en De Praktijk en wordt geschreven door De Taalstudio. De quiz wordt maandelijks gratis verstuurd naar de abonnees en daarnaast verspreid via www.taalstudio.nl, www.kennisnet.nl en www.kennislink.nl. De Taalstudio is volstrekt onafhankelijk in onderwerpkeuze, formulering en verwijzing. Op dit product zijn de Algemene Voorwaarden van de Taalstudio van toepassing.